

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
навчальної роботи
«30» серпня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
«НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З МЕТОДІВ ПОШИРЕННЯ
ГЕОГРАФІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ»**

для студентів

галузь знань 10 Природничі науки
спеціальність 106 Географія
освітній рівень бакалавр
освітня програма Урбаністика та міське планування
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диференційований залік

Викладачі: **Пасько Володимир Феодосійович**, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії, доцент
Трусій Оксана Миколаївна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії, доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник(и): Мельничук Анатолій Леонідович, кандидат географічних наук, доцент
кафедри економічної та соціальної географії, доцент
Пасько Володимир Феодосійович, кандидат географічних наук, доцент
кафедри економічної та соціальної географії, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри економічної та соціальної географії

_____ (Костянтин МЕЗЕНЦЕВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 15 від « 17 » серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від « 30 » серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ (Наталія КОРОГОДА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 30 » серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – метою освітнього компоненту є формування у студентів здатності розв'язувати складні завдання при прийнятті управлінських рішень щодо управління міським та регіональним розвитком шляхом використання сучасних методів поширення географічної інформації.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. успішне опанування курсів «Економічна географія», «Методи урбаністичних досліджень», «Теорія і практика планування» та проходження «Навчальної практики з основ польових урбаністичних досліджень», «Навчальної практики з методів набуття географічної інформації», «Навчальної практики з методів обробки географічної інформації»;
2. знання теоретичних основ суспільної географії, розміщення виробництва, розселення населення, загальних принципів проведення наукових досліджень, джерел географічної інформації, основних математико-статистичних методів урбаністичних досліджень;
3. володіння навичками роботи з комп'ютерними програмами MS Word, MS Excel, програмним забезпеченням для користування Інтернетом, а також вміння проводити базові математичні та статистичні розрахунки..

3. Анотація навчальної дисципліни: Даний освітній компонент покликаний закріпити на практиці набуті загальні теоретичні знання з методів поширення інформації суспільно-географічного змісту, отримані під час вивчення дисциплін «Методи урбаністичних досліджень», «Економічна географія», «Соціальна географія». Під час проходження практики здобувачі освіти проводять дослідження суспільно-географічних процесів та явищ, що передбачає отримання практичних навичок, пов'язаних з систематизацією інформації, її опрацюванням, представленням та поширенням результатів дослідження. Навчальні завдання спрямовані на відпрацювання методів поширення географічної інформації та результатів дослідження різними засобами та інформаційними каналами.

Змістовно практика включає п'ять тематичних складових: 1) медіаскринінг для цілей географічних досліджень; 2) підготовка матеріалів за результатами географічних досліджень для розміщення на тематичному веб-сайті; 3) підготовка мікроблогу за результатами географічних досліджень; 4) підготовка матеріалів за результатами географічних досліджень для розміщення у соціальних мережах; 5) презентація географічних досліджень.

Навчальна практика з методів обробки географічної інформації є однією зі складових комплексної підготовки фахівців рівня «Бакалавр», спеціальності 106 Географія освітньої програми «Урбаністика та міське планування».

4. Завдання (навчальні цілі) навчальної дисципліни полягають у формуванні практичних навичок щодо визначення, формулювання і вирішення проблем розвитку міста та управління міським розвитком за допомогою прийомів і методів поширення географічної інформації на основі використання інформаційних технологій:

Виконання поставлених завдань дозволять здобувачам освіти досягти наступних загальних та фахових компетентностей:

- здатність шукати, обробляти та аналізувати географічну інформацію з різних джерел (ЗК-6);
- здатність використання інформаційних технологій з метою аналізу та поширення географічної інформації про розвиток міста (ЗК-8);
- здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми розвитку міста (ЗК-9);
- здатність застосовувати прості кількісні та якісні методи при дослідженні міського розвитку та процесів управління ним (ФК-4);
- здатність самостійно досліджувати, аналізувати просторово-часові параметри організації природи, населення та господарства і взаємозв'язки між ними в межах системи міста (ФК-8).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	види географічної інформації та відповідні їм канали поширення;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації	<i>Захист практичних робіт, дискусія, диференційований залік</i>	5%
1.2	сучасні вимоги до поширення географічної інформації;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		5%
1.3	поняття ефективності поширення інформації;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		5%
2.1	здійснювати пошук, відбір та систематизацію каналів поширення географічної інформації;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації	<i>Оцінка виконання, оформлення, задача та захист практичних робіт, диференційований залік</i>	12%
2.2	формувати інформаційну базу на основі ознайомлення із офіційним сайтом міської влади, сторінками у соціальних мережах, блогами, іншими медіаресурсами міста;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		12%
2.3	здійснювати пошук, відбір та інтерпретацію каналів поширення інформації;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		12%
2.4	здійснювати пошук масмедійних інтернет-джерел, які висвітлюють питання та проблеми розвитку міста;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		12%
2.5	розробляти інформаційний тематичний матеріал для різних каналів поширення інформації;	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації		12%
3.	Комунікація			
3.1	вироблення практичних навичок поширення географічної інформації при прийнятті управлінських рішень з використанням найбільш прийнятних і сучасних інформаційних технологій досвіду роботи в команді та в умовах невизначеності	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації	<i>Захист практичних робіт, дискусія, диференційований залік</i>	<i>До 10%</i>
4 автономність та відповідальність:				
4.1	прийняття рішень в умовах невизначеності при відборі засобів та каналів поширення інформації, презентації досліджень	настановчі заняття, практичні завдання, групові та індивідуальні консультації	<i>Захист практичних робіт, дискусія, диференційований залік</i>	<i>До 15%</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва) \ Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1
1. Демонструвати уміння проводити польові та лабораторні урбоекологічні дослідження (ПРН-5)				+	+	+	+	+		
2. Застосовувати моделі, методи і дані природничих і суспільних наук, інформаційних технологій тощо при вивченні формування і розвитку об'єктів і процесів географічної оболонки (ПРН-7)	+	+	+	+	+	+	+	+		
3. Виконувати дослідження географічної оболонки та її сфер за допомогою кількісних та якісних методів аналізу (ПРН-9)				+	+	+	+	+	+	
4. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень, інтегрувати їх від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (ПРН-11)				+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання: рівень досягнення поставлених цілей навчання визначається за результатами виконання практичних робіт та їх захистом.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- ✓ результати навчання – **1.1 – 1.3 (знання)** – до 5% за кожен;
- ✓ результати навчання – **2.1 – 2.5 (вміння)** - до 12% за кожен;
- ✓ результати навчання – **3.1 (комунікація)** – до 10%;
- ✓ результати навчання – **4.1 (автономність та відповідальність)** - до 15%.

7.2. Організація оцінювання:

Заняття проводяться у вигляді настановчих занять, індивідуальних та групових консультацій, виконання індивідуальних практичних завдань. Упродовж вивчення навчальної дисципліни здійснюється систематичне щотижневе проміжне звітування. Завершується дисципліна підготовкою письмового звіту та усним захистом практики у формі диференційованого заліку. Після завершення терміну проходження навчальної практики здобувачі освіти готують письмовий звіт та не пізніше ніж протягом двох тижнів здають його на перевірку керівнику практики. У звіті мають бути відомості про виконання здобувачем усіх тематичних складових програми практики. Оформлюється звіт згідно вимог, які керівник практики повідомляє на початку практики під час настановчих занять. Здобувачі освіти захищають звіт з практики у вигляді усної доповіді та відповідей на питання.

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі диференційованого заліку, на якому студенти захищають свої аналітичні звіти.

Шкала відповідності

Відмінно	90-100
Добре	75-89
Задовільно	60-74
Незадовільно	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		практичні роботи
1.	Тема 1. Медіаскринінг для цілей географічних досліджень.	30
2.	Тема 2. Підготовка матеріалів за результатами географічних досліджень для розміщення на тематичному веб-сайті.	30
3.	Тема 3. Підготовка мікроблогу за результатами географічних досліджень.	30
4.	Тема 4. Підготовка матеріалів за результатами географічних досліджень для розміщення у соціальних мережах.	30
5.	Тема 5. Презентація результатів географічних досліджень.	30
	ВСЬОГО	150

Загальний обсяг *150 год.*, в тому числі:
Виконання практичних завдань – *150 год.*

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основна:

1. Мезенцев К.В., Кононенко О.Л., Мельничук А.Л., Пасько В.Ф., Провотар Н.І., Гнатюк О.М., Запотоцька В.А. Методи суспільно-географічних досліджень: навчально-методичне видання. Київ: Фенікс, 2021. 100 с.
2. Пилипенко І.О., Мальчикова Д.С. Методики суспільно-географічних досліджень (на матеріалах Херсонської області): навч. посібник. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2007. 112 с.
3. Jeske, D., & Shultz, K. S. (2016). Using social media content for screening in recruitment and selection: pros and cons. *Work, employment and society*, 30(3), 535-546.

Додаткова:

1. Грицевич В.С. Математичні методи в суспільній географії: навчальний посібник-практикум для самостійної роботи студентів. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 96 с.
2. Мезенцев К. В. Методи дослідження в суспільній географії: традиції і новації. *Економічна та соціальна географія*, Вип.66, 2013. С. 32-42.
3. Мельничук А.Л. Просторові трансформації міських територій: методичні підходи до збору та обробки даних з використанням геінформаційних технологій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки*, №8, 2018. С. 191-197.
4. Немець Л. М., Мезенцев К. В. (ред.). *Соціальна географія: підручник*. Київ: Фенікс, 2019. 304 с.
5. Немець К.А., Немець Л.М. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі: монографія. Харків: ХНУ, 2013. 225 с.

6. Олійник Я.Б., Запотоцький С.П., Кононенко О.Ю., Мельничук А.Л., Пасько В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник / За ред. Я.Б. Олійника. К., 2007. 444 с.
7. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. Одеса: Астропринт, 2005. 632 с.
8. Шаблій О.І. Математичні методи в соціально-економічній географії: навчальний посібник. Львів: Світ, 1994. 304 с.
9. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково- дослідницької діяльності: підручник. Київ, 2004. 307 с.
10. Clifford N., Cope M., Gillespie Th., French S. (eds.). Key Methods in Geography. SAGE Publications, 2016.
11. Creswell J.W., Creswell J.D. Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches. SAGE Publications, 2017. 304 p.
12. Flowerdew R., Martin, L.D. Methods in Human Geography: A Guide for Students Doing a Research Project. Pearson Prentice Hall, 2005. 366 p.
13. Marczyk G., DeMatteo D., Festinger D. Essentials of research design and methodology. John Wiley & Sons, 2005. 290 p.